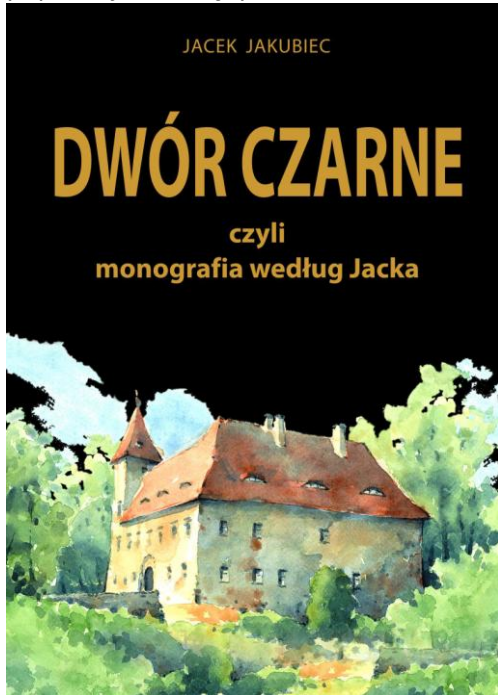

O Dworze Czarne

To zastrzeżenie w tytule, że monografia jest według autora, mocno mnie zadziwia. Bo w tej książce na każdym kroku widzimy pietyzm i staranność, by czytelnikowi dać kompendium wiedzy, jaka w tej chwili jest osiągalna. I doprawdy nie ma się z czego tłumaczyć, że treść jest „według”, a ktoś inny może zrobiłby to lepiej. Nie zrobiłby, nawet jeśli – jak w każdej tak obszernej pracy – Jacek Jakubiec popełnił jakieś błędy, bo niemożliwe, żeby ich uniknął.

Dwór Czarne od połowy XVI w. stał się luksusową siedzibą jednego z konarów potężnego miejscowego rodu Schaffgotschów. Wzniesiono go w miejscu średniowiecznej budowli. Z powodu zmian swych funkcji w ciągu tylu wieków, jak i zdarzeń losowych, m.in. takich jak pożary – dzisiejsza budowla tylko miejscowo zachowała pierwotny wygląd, zaś nieustannie mutowała, zachowując wszakże ogólny wizerunek renesansowego dworu, w odróżnieniu od innych rezydencji z tamtej epoki, które nabrały cech pałaców. Opis faz tych zmian jest sporą częścią książki. Fascynuje czytelnika wnikliwe śledztwo, poszukiwanie śladów tych przemian w murach, w których autor czyta jak w otwartej księdze.

Losy tego rodzaju pamiątek przeszłości w Polsce po drugiej wojnie światowej są znane i Dwór Czarne podzielił je z innymi. Jak wiele podobnych uległoby barbarzyńskiej zagładzie, gdyby nie wstawiennictwo autora, który powiązał z nim dziesiątki lat swojego życia, talentu i pracy. Ratowanie tego renesansowego obiektu i czynne wyznaczenie mu nowej, kulturalnej funkcji stało się misją jego życia. Nieszlachetne usiłowanie wrogiego przejęcia uratowanego zabytku w ostatnich latach autor pomija w książce szlachetnym milczeniem. Sprawa wciąż się toczy, znana jest z lokalnej prasy. Wielką zaletą książki jest jej warstwa ikonograficzna. Świadomość wartości dokumentacji fotograficznej kazała Jakubcowi zlecać wykonywanie zdjęć we wszystkich fazach remontu. Uzupełnieniem są liczne rysunki techniczne, dzieło architektów: Jacka i Macieja Jakubców oraz Macieja Jaskólskiego. Język narracji pozostaje przystępny dla każdego, nie jest to żadną miarą książka o charakterze technicznym. Emocjonalny stosunek autora do tego obiektu wyczuwa się na każdym kroku, jednakże przy starannym zachowaniu pełnego obiektywizmu. Trzeba wyrazić radość, że miłośnicy jeleniogórskiej doliny pałaców i ogrodów otrzymują kolejną tak fundamentalną pracę o jednym ze swoich cennych obiektów.

- ROMUALD WITCZAK

[Jacek Jakubiec: Dwór Czarne, czyli monografia według Jacka. Ad Rem, Jelenia Góra 2014, format A4, ss. 212]

Książka jest do nabycia w biurze PTTK – cena 58 zł.
